

2025-08-28
A2025/00856

Arbetsmarknadsdepartementet

Statskontoret
Box 396
101 27 Stockholm

Uppdrag till Statskontoret att följa upp och analysera regeringens strategi för det nationella arbetet med mänskliga rättigheter

Regeringen ger Statskontoret i uppdrag att följa upp och analysera regeringens strategi för det nationella arbetet med mänskliga rättigheter.

Statskontoret ska:

- följa upp och analysera ändamålsenligheten och effektiviteten i regeringens strategi för det nationella arbetet med mänskliga rättigheter
- följa upp och analysera ändamålsenligheten i den sammanhållna strukturen i strategin samt
- lämna förslag på hur den sammanhållna strukturen kan utvecklas.

Uppdraget syftar till att ge underlag för att regeringens arbete på ett effektivt sätt ska bidra till uppfyllelse av det riksdagsbundna målet för politiken för mänskliga rättigheter.

Statskontoret ska senast den 20 oktober 2026 lämna en redovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet).

Bakgrund

Målet för politiken för mänskliga rättigheter är att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter (prop. 2015/16:1 utg.omr. 1, bet. 2015/16:KU1, rskr. 2015/16:62). Målet är sektorsövergripande och ska genomsyra all politik.

Regeringen beslutade den 13 oktober 2016 om en strategi för det nationella arbetet med mänskliga rättigheter (skr. 2016/17:29). Strategins innebörd är att efterlevnaden av Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter inte kan tas för given, vare sig på kort eller lång sikt. I stället måste även i fortsättningen steg tas mot en sammanhållen struktur för att främja och skydda de mänskliga rättigheterna på en övergripande nivå.

Regeringen bedömer i strategin att det, för att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter, behövs en sammanhållen struktur för att främja och skydda de mänskliga rättigheterna. En sådan struktur bör enligt strategin bestå av:

- ett starkt rättsligt och institutionellt skydd av de mänskliga rättigheterna,
- ett samordnat och systematiskt arbete med mänskliga rättigheter inom offentlig verksamhet, och
- ett starkt stöd för arbete med mänskliga rättigheter inom det civila samhället och inom näringslivet.

Bedömningen av utvecklingen och redovisningen av resultat av arbetet med att uppnå målet om att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter görs idag utifrån strukturen i strategin. Åtgärderna redovisas årligen i budgetpropositionen.

Sedan strategin beslutades har förutsättningarna för arbetet förändrats, till exempel har barnkonventionen blivit svensk lag och Institutet för mänskliga rättigheter har inrättats.

Skälen för regeringens beslut

En strategi ska vara långsiktig men även relevant. Den ska följas upp och utvärderas för att anpassas till ändrade förutsättningar och för att säkerställa att den fortsätter att vara aktuell och effektiv. Sedan strategin beslutades har regeringen vidtagit ett flertal åtgärder för att bidra till uppfyllelse av det riksdagsbundna målet men utmaningar med att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter återstår. Till exempel påvisar myndighetsrapporter och internationella granskningar behovet av kontinuerligt arbete för att nå målet om att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter. Institutet för

mänskliga rättigheter rekommenderar regeringen, i sin Årsrapport 2024, att följa upp och utvärdera den nationella strategin för mänskliga rättigheter i dess helhet.

Viktiga insatser inom området mänskliga rättigheter har genomförts som en del av det samordnade och systematiska arbetet. Arbetet behöver dock fortsätta i syfte att främja och skydda de mänskliga rättigheterna på en övergripande nivå och på så sätt bidra till uppfyllelse av det riksdagsbundna målet. Arbetet berör ett stort antal aktörer inom det offentliga vilket ställer krav på att arbetet är effektivt, systematiskt och samordnat.

På regeringens vägnar

Nina Larsson

Dzenana Edhemovic

Kopia till

Finansdepartementet/SFÖ